

PETR ČEPEK

SAMETOVÉ ILUZE

ŠEST SPOLUŽÁKŮ
A JEDNO SKRYTÉ TAJEMSTVÍ...

COSMOPOLIS

PETR ČEPEK

**SAMETOVÉ
ILUZE**

ŠEST SPOLUŽÁKŮ
A JEDNO SKRYTÉ TAJEMSTVÍ...

Část první

SPOLUŽÁK SERŽANT

MOTTO:

*„JEN TEN ZÁPAS JE ZTRACEN,
KTERÝ JE ZTRACEN V NAŠÍ MYSLI!“*

*Bohumil Váňa,
mnohonásobný mistr světa ve stolním tenise*

I.

PODĚKOVÁNÍ

Šéftrenér Václav Vrboslav leží v posteli a nemůže se zbavit pocitu, že měl během dnešního, posledního srpnového dne roku 1979 pro někoho cosi zařídit. V duchu probírá všechny osoby, na kterých mu alespoň trochu záleží. Vylučovací metodou dochází k příjemnému závěru, že buď nic zařizovat nemusí, nebo se ta věc týká někoho zcela bezvýznamného. S uspokojením doposlouchá závěrečnou árii Dvořákovy Rusalky v norštině a pečlivě vrací unikátní gramofonovou desku do papírového obalu. Zatímco jiní trenéři a hráči vozí z kapitalistické ciziny do Československé socialistické republiky džíny či kosmetiku, pídí se šéftrenér Vrboslav po úplně jiném suvenýru. Po elpíčku Dvořákovy nejslavnější opery v mateřském jazyce navštíveného státu. Norská verze Rusalky představuje v jeho košaté sbírce skutečný skvost, neboť do tohoto skandinávského království českoslovenští stolní tenisté prakticky nejezdí. Pouze jedinkrát se Vrboslavovi podařilo uskutečnit reciproční zájezd vybraných stolních tenistů a funkcionářů do norského přístavního města Kristiansandu. Tam marně obíhal všechny obchody s hudebninami a kýženou gramofonovou desku sehnal až při zpáteční cestě v Bergenu. Vrboslav se spokojeně ukládá ke spánku a zhasíná stolní lampičku. Ani v této chvíli si nevzpomíná na slib daný prvoligovému stolnímu tenistovi Davidu Texlerovi, že mu prostřednictvím plukovníka Havlína z Ministerstva národní obrany zajistí snesitelnou základní

vojenskou službu v některém z armádních sportovních oddílů. Brance s vynikajícími sportovními schopnostmi je však zapotřebí nahlásit Ministerstvu národní obrany nejpozději do konce srpna, tedy do dnešního dne. Postačil by pouhý jeden kratičký telefonní rozhovor. Jenomže trenér Vrboslav slíbený telefonát neustále odkládal, až jej nakonec úplně vypustil z hlavy. Díky jeho prokrastinaci utrží devatenáctiletý David Texler již brzy od života mnoho úderů a jeho osud nabere velmi neočekávaný směr.

* * *

Dva týdny po neuskutečněném Vrboslavově telefonátu vstupuje známý pražský klub stolního tenisu do nové sezóny a David Texler nemá tušení, že jej nečeká sportovní vojna v prvoligové Dukle Týniště, druholigové Dukle Bor u Tachova, ba ani v žádné jiné vojenské tělovýchovné jednotě. Během září bez jediné porážky odehraje dvě utkání za klubový rezervní tým a nyní nastupuje k poslednímu civilnímu mistráku. V poloprázdné herně se omluvně pousměje na oddílovou kolegyni Zuzanu Černou, znuděně listující skripty anatomie. David chápe, že v porovnání s jeho loňskými prvoligovými zápasy v dresu „áčka“ představuje pro Zuzanu dnešní klání slaboučký odvar. Nenechává si však Zuzaniným unylým výrazem narušit koncentraci a postupně rozstřílí všechny tři soupeře. Krásná Zuzana tu a tam symbolicky zatleská a po skončení utkání odchází do blízké restaurace, kde u vinného stříku počká, až se její dlouholetý ctitel převlékne. Pečlivě vysprchovaný David ji nenechává dlouho čekat. Vždyť mají před sebou poslední společný den! Zítرا odjede do neznámého prostředí žateckého vojenského příjímače, aby z něho následující dva roky vojny udělaly chlapa. David ve skrytu duše doufá, že Zuzana kývne na pozvání

k němu domů a změní ho v opravdového muže již dnes. Pří-
telkyně váhá, nakonec pozvání přijímá a David je v sedmém
nebi. Se Zuzanou se zná díky stolnímu tenisu od dětských
let, uplynulé čtyři roky s ní chodil do sportovního gymná-
zia a stejnou dobu je do krásné pingpongářky po uši zami-
lovaný. Moc rád s ní při turnajích hraje soutěže ve smíšené
čtyřhře, ochotně se Zuzanou trénuje tak dlouho, jak si jeho
vyvolená přeje. Odměnou mu dosud bylo několik společných
návštěv biografu a pár polibků. Dnes očekává mnohem víc!
Jenomže v Davidově pokoji Zuzana vypije trochu vína, nelí-
stostně zdrbne spolužačky, a dříve než se hostitel stačí k če-
mukoliv rozhoupat, zpraží jej sdělením, že musí jít domů
šprtat anatomii. Když ji David zkouší zdržet alespoň o chvíli
déle, dozvídá se informaci, kterou by nejraději nikdy nesly-
šel. Zprávu o tom, že Zuzana už rok chodí s jedním jejich spo-
lužákem ze sportovního gymnázia, zatímco Davidovi věno-
vala svou přízeň pouze proto, že byl výborným tréninkovým
sparingpartnerem. Potom Zuzana obdaruje zkoprnělého Da-
vida letným polibkem na tvář, popřeje mu hodně štěstí při
službě vlasti a je pryč. Zdrčený David bezcílně bloumá po
pokoji a potom zoufale padne na gauč a ukryje hlavu pod
polštář. Z neklidného spánku jej vytrhne podvečerní návrat
matky s otčímem. Během večeře je samozřejmě hlavním té-
matem Davidův zítřejší odjezd. Otčím zmiňuje několik vese-
lých zážitků ze svého vojančení, kterými se snaží posluchače
přesvědčit, že základní vojenská služba je vlastně obrovská
legrace. Matka se otčímovým pitomým historkám úslužně
směje, zatímco David poslouchá pouze na půl ucha. Nemá
rád otčíma a nesnáší jeho vyprávěnky, z nichž nevlastní otec
pokaždé vyjde jako největší borec. David by mnohem raději
klábosil o pinčesu. Nejlépe s někým, komu bezmezně důvě-
řuje a s kým se dosud nerozloučil, neboť klubový šéftrenér

Václav Vrboslav utkáni klubových rezervních družstev ne navštívuje. David na nic nečeká a vyráží zešerelou Bubenčí směrem na Letnou k Vrboslavovu bytu v Kostelní ulici.

Cestou David míjí známou budovu sportovního gymnázia a kolem zadního traktu Technického muzea zabočuje do Letohradské ulice, odkud se ozývá nepříjemně hlasitý hospodský cvrkot. Část chodníku u České hospody zabírá rozlehlá předzahrádka, plná zájemců o zlatavý mok. David nemá tuto restauraci rád, neboť jde o oblíbené útočiště flákačů ze sportovního gymnázia, například partičky lemplů ze Zuzaniny třídy. V duchu zvažuje, zda označení „lempl“ není přehnané. Vždyť do té pивní party kdysi patřival Davidův nejlepší kamarád Kamil Roubíček, jeden z nejtalentovanějších stolních tenistů. Nakonec David usoudí, že slovo „lempl“ naprosto přesně vystihuje ten trapný spolek bývalých sportovních hvězd, které do prvního ročníku gymnázia nastupovaly jako žákovští přeborníci Prahy, či dokonce mistři republiky, jenomže dnes jejich kariéry uvadly nebo dočista skončily. David zastavuje, neboť v předzahrádce zahlédne povědomou tvář vytáhlého spolužáka Čímana, nesoucího z výčepu vějíř napěněných püllitrů. Začátkem čtvrtáku, těsně po povinné chmelové brigádě, se s tímhle libovým frajírkem David porval kvůli blbým kecům o Zuzaně a dodnes nelituje žádné z ran, které mu tehdy uštedřil. První püllitr Číman pokládá před zavalitého Kepku, zatímco druhé pivo přistává na porcelánovém tácku protekčního Slepíčky, jehož otec je velkým papalášem na ČSTV. Po dalším pivu natahuje ruku urostlý Puťák, jenž na rozdíl od ostatních stále dosahuje slušných výsledků ve veslování, ale kdyby se nedržel téhle party zkrachovanců, mohl proniknout až do reprezentace. Předposlední pivo míří k podsaditému Seržantovi, který pro

Davida představuje největší záhadu. Z novinových zpráv ví, že tenhle vousatý kluk s dlouhými zplihlými vlasy občas vyhrává tuzemské soutěže v malorážce, ale ve výsledcích mezinárodních závodů nikdy spolužákovo příjmení neobjevil. Zkušený David si snadno domyslí, že Seržant zvládá jen druhořadé závody, zatímco při těch nejdůležitějších se pokaždé psychicky složí. Seržant je však pro Davida problematickou osobou i z jiného důvodu. Ve škole párkrát zaslechl Seržantovy velice svérázné politické názory a raději se od něho vždy držel co nejdál. Číman se zbývajícím půllitrem usedá ke stolu a je patrné, že mezi ním a Seržantem zůstává jedna židle volná. David z doslechu ví, co tato morbidní, přes rok dodržovaná tradice znamená. Neobsazená židle je symbolickou vzpomínkou na tragicky zesnulého člena této lůzrovské party, někdejšího skvělého stolního tenistu Kamila Roubíčka.

* * *

David Texler využívá houstnoucí tmy a nenápadně přechází na druhou stranu Letohradské ulice. Po setkání s Čímanovou partou nikterak netouží. Bývalí spolužáci jsou pro něho zajímaví pouze tím, že o nich psal v rozsáhlém pojednání o vyhaslých sportovních hvězdách, kterým chtěl ohromit pedagogy na fakultě žurnalistiky, pokud by se na tuto prestižní školu býval dostal. Své dílo začal psát jako zamyšlení nad předčasným koncem slibné kariéry dvou stolních tenistů ze svého klubu, Kamila Roubíčka a o dva roky mladší juniorské reprezentantky. Ta do pražského klubu přestoupila z Ústí jako žákovská mistryně Evropy, avšak její výkonnost šla tak rapidně dolů, že při letošním mistrovství republiky družstev v Chotěboři ji kouč vůbec nezařadil do základní sestavy pro finálové utkání. Do závěrečné části sepsovaného

majstrštyku chtěl David uvést co nejvíce obdobných příkladů z jiných sportů a neslavné sportovní osudy spolužáků ze střední školy mu přišly vhod. Některé informace získal od matky, vyučující na gymnáziu cizí jazyky, avšak většinu údajů pracně doložil z denního tisku v čítárně městské knihovny. Během chůze Letohradskou ulicí Davida napadá, že Čímanova pivní partička není v České hospodě právě dnes jen tak náhodou. Nejspíš někteří z nich – stejně jako David – zítra rukují, a proto nyní pijí na rozloučenou. V duchu uvažuje, kteří z těch pitomců to mohou být. Protekčního Slepíčku stoprocentně přijali kamkoliv a vyčůraný Číman určitě zvolil takovou školu, na niž měl přijetí předem zaručené. Takže zbývají Puťák, Kepka a Seržant. David škodolibě soudí, že vojenský mundúr by náramně slušel všem, zejména pak divnému lůzrovi Seržantovi, na kterého by nikdo nevsadil ani pětník. Zodpovědně si ukládá do paměti tuto peprnou poznámku na Seržantův účet, aby ji ještě dnes večer připsal do svého veledíla. David přidává do kroku. Pospíchá Letohradskou ulicí, ostře zatáčí vpravo do Kamenické a po pár krocích se ocitá v Kostelní uličce. S obavou mrkne na hodinky. Po chvilce váhání dospívá k závěru, že čtvrt na devět je sice dost pozdě na velkou návštěvu, ale nikoliv pro krátké zdvořilé rozloučení.

V oknech Vrboslavova bytu ve druhém patře se svítí. Dvojdílné okno do ložnice má dokonce pootevřené jedno z křídel a do ulice se line jímavý soprán v nesrozumitelném jazyce. Domovní dveře jsou zamčené a namísto zvonků Davida vítají jen vytrhané dráty u ulámaných jmenovek. David nejprve na trenéra několikrát marně zavolá, potom sebere ze země dva malé kamínky a pokouší se jimi trefit pootevřené okno. Stolní tenisté dovedou výborně mířit, hned první kamínek lehce

cinkne o správné sklo. Rána je však příliš slabá, a proto do druhého pokusu David vkládá více síly. Malý projektil opět zcela přesně nachází svůj cíl, škrtno o okenní rám a vlétá do Vrboslavovy ložnice, kde neomylně míří k drahému tuze-xovému gramofonu, opatřenému přenoskou s diamantovým hrotem. Dojemný operní zpěv náhle vystřídá příšerný drá-savý zvuk, který dokáže vyloudit pouze zlomená gramofo-nová jehla, vyrývající dlouhý hluboký škrábanec do vzácné vinylové desky s norskou verzí Rusalky. Když o několik vte-řin později vzteky nepřítelný Vrboslav vykřikuje z okna nej-hrubější nadávky, nemůže zahlédnout Davida Texlera, vydě-šeně přitisknutého k zamčeným domovním dveřím.

II.

POTAH K NAKOUSNUTÍ

Vojín David Texler leží zachumlaný ve spacáku na horní polovině kovové palandy a přemýšlí, kde udělal chybu. Chtěl zvládnout vše, ale kromě odmaturování nedokázal prakticky nic. Během posledních měsíců dostaly jeho životní plány nejeden tvrdý úder. Počátkem června mu trenér Vrbošlav oznámil, že jej pro příští sezónu přeřazuje do rezervního týmu, čemuž se David nedivil. Kvůli přípravě k maturitě a přijímačkám na fakultu žurnalistiky odehrál jarní část prvoligové sezóny dost mizerně. Ve stolním tenise rozhoduje o výsledku velice často psychika a koncentrace, takže pokud kvůli učení mnohem méně spíte a v koncovce rozhodujícího setu vám do hlavy záludně vstoupí maturitní otázka z dějepisu, přicházejí zbytečné porážky. David byl však připraven Vrbošlavovi co nejdříve dokázat, že prvoligovou úroveň neztratil. Jenomže v červenci nebyl přijat na vysokou školu a ani odvolání mu dveře k vysněnému studiu žurnalistiky neotevřelo. Smůlovaté období vyvrcholilo koncem srpna doporučenou obálkou s povolávacím rozkazem. Ani tehdy nepropadl panice, protože mu šéftrenér Vrbošlav slíbil vojančení v armádním oddíle stolního tenisu. S touto vidinou statečně přetrpěl nemilosrdný žatecký přijímač a iluzi o sportovní vojně mu vzalo až následné převelení k tachovskému mostofealeckému pluku. Teprve tehdy David pochopil, že ping-pongovou pátku může strčit na dno své velké polní. Rezigonovaně odjel do nejzápadnějšího okresu republiky a nyní leží

na horní polovině kovové palandy místní třetí roty. Vůbec netuší, že náročný vojenský přijímač představoval úplný ráj proti tomu, co ho čeká v Tachově.

* * *

Třetí rotě tachovských motostřelců oficiálně velí poručík Sochůrek, ale skutečnými vládci zde jsou „staří psi“. Ze žateckého přijímače David zná hrůzyplná vyprávění o mazácké vojně, avšak jeho sportem vypěstovaný smysl pro fair play mu nedovoluje brát příliš vážně takové neuvěřitelné báchorky. Je přesvědčen, že malá skupinka mazáků nemůže šikanovat zbytek jednotky. Svou naivitu poznává hned první tachovský večer, kdy se spolu s dalšími nováčky stává nedobrovolným účastníkem zdejší tradiční akce „Draft bílého masa“. Nováčci jsou hrozbami a kopanci donuceni svléci se donaha a chodit kolem pětice pokušujících vojáků, kteří si tímto způsobem vybírají své sluhý. Pouze pěti nováčkům se dostane pochybné cti být „osobním otrokem starého psa“. Nepsaná pravidla mazácké vojny uznávají jenom jediné hodnotící kritérium vojáků základní služby, a sice ČÍSLO, tedy počet dnů zbývajících do civilu. Zcela opomíjeny zůstávají lidské vlastnosti či schopnosti, významnější roli nehrají ani poddůstojnické frčky. Pouze klesající číslo zvyšuje vojákův kredit a pogramotný vojín s číslem 90 je absolutní hvězdou proti inteligentní „stošedesátce“ s třemi četařskými peckami na nárameníku. Podle čísla se vojáci kastují na bažanty, ptáky, mazáky a staré psy, přičemž každý odsloužený půlrok vojny automaticky znamená postup o kastu výš. V této hierarchii nepostupují pouze zoufalci, kteří se opovíží cokoliv o mazácké vojně oznámit důstojníkům nebo příbuzným; tito vyvrženci zůstávají po celé dva roky „bonzáckými svinněmi“ a zažívají neskutečné peklo. Na třetí rotě je kápem

starých psů svobodník Hanzlík a právě on má při „Draftu bílýho masa“ právo vybrat si sluhu jako první. Nejprve nechává nahé nováčky udělat na špinavých vlhkých dlaždicích dvacet sklapovaček a třicet kliků. Pak poroučí bažantům vytvořit kruh, udělat vpravo v bok, zastrčit do konečníku vojáka před sebou co nejhlouběji ukazováček a pochodovat kolem dokola. Všichni, kterých se draft osobně netýká, netrpělivě očekávají speciální finálový test, opakující se již řadu let na tachovské třetí rotě při každém příchodu nováčků. Do finále Hanzlík vybírá urostlého Davida Texlera spolu s vykuleným hubeným blondáčkem. Slavnostně jim oznamuje, že vítězem draftu se stane ten, kdo mu ho lépe vykouří. Zatímco David znechuceně poodstoupí stranou, vyděšený druhý finalista po krátkém zaváhání poklekává před Hanzlíka a pokorně rozhrnuje připravený rozepnutý poklopec. Celá místnost jako na povel utichá; všichni upírají zrak na trhavé pohyby bažantovy hlavy v Hanzlíkově klíně. Po několika minutách šéf starých psů pozvedá nohu, tvrdě odkopává nahého nováčka s obličejem potřísněným spermatem na podlahu a pronáší očekávanou rituální větu: „Buzeranta za votroka nechci v žádném případě!“ Starší základáci se zalykají smíchem a po očku pozorují Davida, jenž se právě stal osobním sluhou jednoho z nejobávanějších starých psů tachovského pluku. Davidovi je velkoryse dovoleno navléknout vojenské tepláky a otrokář Hanzlík mu kontroluje obsah skříňky. Mezi Davidovými osobními věcmi objevuje pingpongovou pátku, uchopí ji umaštěnými prsty za čistounké potahy a chvíli si prohlíží oprýskaný obrázek Kjella Johanssona s nápisem *Mark V* na subtilním držátku. David v duchu trne, že Hanzlík svými dlouhými špinavými nehty některý z potahů poškodí. Pálka pro Davida představuje v tomhle vojenském blázinci symbol nádherného svobodného světa, čekajícího za zdmi

kasáren. Teprve zde na vojně David začíná chápat svou oblíbenou knihu *Tulák po hvězdách*, když stejně jako Londonův hrdina dokáže pomocí své pátky unikat v myšlenkách úplně jinam. V žateckém přijímači stačilo zavřít se v noci s pátkou na záchodě, jemně hladit její hranu a vzpomínat na krásné okamžiky dřívějšího života, spojené s tímto dokonalým vytvořem ze dřeva a gumy. Třeba na to, jak mu maminka, která stolnímu tenisu vůbec nefandila, tuhle drahou pátku koupila k patnáctým narozeninám a popřála mu, aby s ní už konečně alespoň jednou porazil toho slavného Kamila Roubíčka. Její přání David brzy splnil. Sice onoho prvního vítězství nad Kamilem dosáhl jen v rámci letního soustředění v Českých Budějovicích, ale výhra pro něho tenkrát znamenala strašně moc. Jindy ve vzpomínkách dolétl k prvnímu mixu hranému s nádhernou Zuzanou Černou, když jejímu předchozímu spoluhráči Roubíčkovvi trenér místo ní přidělil mladou pingponkářskou hvězdu z Ústí. V žateckém přijímači také Davidovi velmi účinně pomáhal dva roky starý zážitek, kdy s touhle fantastickou pátkou nastoupil k prvnímu mistrovskému utkání za prvoligové „áčko“, ačkoliv většina spoluhráčů i klubových bafuňářů očekávala, že trenér Vrboslav obsadí uvolněné místo v ligové sestavě mnohem známějším Kamilem Roubíčkem.

Nyní tu drahocennou pátku drží ve svých nemytých pracích svobodník Hanzlík; chvíli ji zkoumá a pak pokládá na dvě nízké skříňky stojící kousek od sebe. Potom s výkřikem „Karate je svinstvo!“ udeří do pátky malíkovou hranou. Chodbou zazní ošklivý zvuk. David nejprve nechápavě zírá na ulomené držátko, kutálející se po podlaze. Potom s rozrušeným výkřikem na Hanzlíka skáče a buší do něho pěstmi. V dlouhých dějinách tachovské třetí roty je to poprvé